

Poradní orgán ombudsmana pro oblast práv lidí s postižením je znepokojený nedostatečnou výší příspěvku na péči. Vyzval ochránce, aby o situaci informoval ministra práce a sociálních věcí

2.5.2023 - | Veřejný ochránce práv

Zvýšení příspěvku na péči doporučil ombudsman Stanislav Křeček Poslanecké sněmovně ve Výroční zprávě za rok 2022 (str. 10). Současná výše příspěvku na péči je podle něj nedostatečná, protože nepokrývá potřebné služby ani v rozsahu, který nastavil zákon o sociálních službách v roce 2007. Tím je ohroženo i právo lidí s postižením na nezávislý život a Česká republika tak porušuje článek 19 Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Členka poradního orgánu právnička Ivana Marešová popisuje, že jí příspěvek na péči v nejvyšším stupni IV pokryje náklady pouze na třetinu služeb, které nutně potřebuje k zajištění základních životních potřeb. Podobně jako řada dalších lidí s postižením s potřebou vyšší míry podpory získává i ona peníze na zajištění dalších potřebných služeb od sponzorů nebo se musí spoléhat na pomoc neformálních asistentů z řad dobrovolníků.

Problém je podle ní i v tom, že příspěvek na péči tak, jak je nastaven teď, jí v reálném životě někdy sotva stačí na zabezpečení podpory a dopomoci u stravování, oblékání, při hygieně nebo výkonu fyziologických potřeb. *„Oficiální poskytovatelé sociálních služeb nejsou připraveni zajišťovat podporu v zaměstnání ani zájmovou činnost. Pokud chci žít plnohodnotný a naplněný život, musím si hledat asistenty sama, platit je z jiných zdrojů nebo spoléhat na jejich dobrou vůli. Takže v mém případě rozhodně nejde ze strany státu o podporu pro život v celém spektru. Jedná se pouze o podporu přežití. Součástí života by ovšem měla být i možnost pracovat a užívat si naplno také volný čas,*“ hodnotí právnička, která se se ráda věnuje turistice, přírodě, literatuře nebo návštěvám divadla.

Ombudsman své výhrady k výši příspěvku na péči shrnul také v připomínkách k novele zákona o sociálních službách. Podle ní by se zvýšil jen příspěvek na péči pro dospělé ve stupni I na 2 000 Kč a zavedla by se pravidelná valorizace nařízením vlády. Ani tato změna ale lidem s postižením nezajistí dost peněz na zaplacení nezbytných sociálních služeb a dalších výdajů. Proto je podle ombudsmana potřeba nejprve jednorázově zvýšit příspěvky na péči, aby alespoň odpovídaly úrovni podpory v roce 2007. Teprve pak se dá zavést jejich pravidelná valorizace. Podobně vidí situaci také Vládní výbor pro osoby se zdravotním postižením.

A stejný názor nyní vyjádřil i poradní orgán ombudsmana: *„(Poradní orgán) apeluje na nutnost příspěvek na péči nejprve navýšit tak, aby zůstala zachována jeho reálná hodnota a teprve po tomto navýšení jej pravidelně valorizovat,*“ uvedl ve svém usnesení z dubnového zasedání.

„Příspěvek na péči je jen částí toho, co označuje výraz ‚podpora pro lidi s postižením‘. Proto jsem rád, že jsme mohli toto téma na konci dubna probrat i s nově jmenovaným ředitelem Odboru koncepce sociálních služeb a sociální práce Ministerstva práce a sociálních věcí Martinem Kocandou. A těší mě jeho příslib, že ministerstvo chce lidi s postižením víc zapojovat do tvorby

právních předpisů a strategických materiálů, které se jich dotýkají,” uzavřel zástupce ombudsman a předseda poradního orgánu Vít Alexander Schorm.

- Usnesení poradního orgánu k příspěvku na péči

https://www.ochrance.cz/aktualne/poradni_organ_ombudsmana_pro_oblast_prav_lidi_s_postizenim_je_znepokojeny_nedostatecnou_vysi_prispevku_na_peci-vyzval_ochrance_aby_o_situaci_informoval_ministra_prace_a_socialnich_veci